

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

ט' ניסן תשע"ו
17 אפריל 2016

הוצאה לפועל, לשכת נתניה
תיק איחוד לחייב מוגבל 3-11-99992-16

בפני כב' הרשמת זהבית אלדר

החייבת

נגד

הזוכים בתיקי האיחוד

החלטה

עניינה של החלטה זו הינה בקשה למתן הפטר שהגישה החייבת ביום 7.9.15, בהתאם לחוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 47 והוראת שעה), התשע"ה – 2015 (להלן: "החוק").

החייבת ילידת 51', נשואה ולה שלושה ילדים בגירים.
החייבת הוכרזה כחייבת מוגבלת באמצעים ביום 10.1.11, תיקיה אוחדו ונקבע לה צו תשלומים חודשי בסך 150 ₪ לחודש.
היקף חובותיה של החייבת בארבעת התיקים הפתוחים כנגדה הכלולים במסגרת תיק האיחוד עומד נכון להיום על סך 222,228 ₪.
החייבת הצהירה במסגרת בקשתה למתן הפטר על חובות למספר נושים חיצוניים.
במהלך הדיון שהתקיים בפניי היום, 17.4.16, הבהרתי לחייבת כי לא ניתן לכלול במסגרת הבקשה למתן הפטר חובות שאינם מתנהלים על שם החייבת.
לפיכך, כפי שאף הובא לידי ביטוי בפרוטוקול הדיון, נכלל במסגרת בקשת ההפטר חוב לנושה חיצוני יחיד, עו"ד פלוני.
בהתאם לאסמכתא שצורפה לבקשה למתן הפטר, החוב נוצר בגין הסכם שערך עו"ד פלוני (להלן: "הנושה החיצוני"), לחייבת ולבעלה בשנת 2008. נכון ליום 1.6.14 עמד החוב על סך נומינלי של 22,145 ₪, כאשר מסך זה יש להפחית 7,500 ₪ אשר שולמו על החשבון.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

החייבת מתגוררת כיום עם בעלה בשכירות. החייבת ובעלה מתקיימים משכר חודשי אשר משולם לחייבת מעבודתה, כמוזכרה בבית אבות בסך 6,200 ₪ לחודש לערך, וכן מקצבת זקנה שמשולמת לחייבת מהמל"ל.

בעלה של החייבת אינו עובד בשל מצבו הרפואי המדווח. הוצגו בפניי מסמכים המלמדים על הגשת בקשה למל"ל לקבלת קצבת נכות כללית. מהמסמכים הרפואיים עולה כי בעלה של החייבת מטופל בתחום הנפשי ברקע אירועים טראומטיים שארעו לפני שנים רבות, כפי הנטען במהלך שירותו הצבאי.

בנוסף מתנהל בעניין בעלה של החייבת הליך פש"ר בבית המשפט המחוזי, במסגרתו ניתן ביום 1.11.15 צו כינוס במסגרת תיק הפש"ר.

הכנסתה של החייבת מעבודתה וכן מקצבת הזקנה מהמל"ל משמשת את החייבת ובעלה להוצאות מדור, מחייה וכלכלה, כמפורט בשאלון.

משבקשת החייבת עמדה לכאורה בתנאי הסף למתן הפטר הקבועים בסעיף 3169(א) לחוק ההוצאה לפועל, הוריתי על פי סמכותי הקבועה בסעיף 7169 לחוק, על קבלת כל צווי המידע הקבועים בתוספות לחוק, וכן הוריתי לחייבת להגיש מסמכים כמפורט בהחלטתי מיום 24.9.15.

החייבת הגישה מסמכים בהתאם להחלטתי האמורה לעיל, ולפיכך לאחר שעיינתי במסמכים וכן במידעים שהתקבלו לתיק, הוריתי בהחלטתי מיום 3.12.15, על פתיחת תיק במסלול הפטר ועל קביעת מועד דיון בבקשה.

הדיון בבקשה התקיים בפניי היום 17.4.16, כמפורט בפרוטוקול הדיון המצוי בתיק.

הודעה על פתיחת התיק במסלול הפטר וזימון לדיון נשלחו לנושים בתיק האיחוד על ידי מזכירות לשכת הוצאה לפועל.

כן הוצג בפניי אישור מסירה שביצעה החייבת לנושה החיצוני, עו"ד פלוני ביום 24.1.16.

בתיק מצויה תרשומת פנימית של מזכירות הוצאה לפועל אשר וידאה טלפונית ידיעתם של הנושים בתיק האיחוד בדבר קיום מועד הדיון.

לא הוגשה לתיק כל התנגדות לבקשה למתן הפטר, מטעם מי מהנושים לרבות הנושה החיצוני בהתאם לסעיף 11169 לחוק.

מחקירת החייבת אשר התייצבה למועד הדיון בליווי בעלה, עלה כי הרקע ליצירת החובות הינו הלם קרב מודחק אשר כפי הנטען, נגרם לבעלה של החייבת במלחמת יום הכיפורים, אשר התגבר לאחר שהחייבת ובעלה היו מעורבים לטענתם בתאונת דרכים קשה בשנת 1994. כפי שהעידו בפניי החייבת ובעלה, בעקבות תאונת הדרכים האמורה, נזקקו לאשפוזים ממושכים, לטיפולים רפואיים וכן להליכי שיקום.

כפי עדותה בפניי, בעקבות פציעתה לא יכלה החייבת לשוב לעסוק במשלח היד בו עסקה עובר למועד התאונה, ובאותה השנה אף נמכר נכס המקרקעין שהיה בבעלות החייבת ובעלה על מנת שיהא בידם להתקיים מכספי התמורה.

החייבת ובעלה, אשר מצויים בעשור השביעי לחייהם, העידו בפניי כי אירוע התאונה הוא נקודת המפנה בחייהם, כאשר מאותו מועד ואילך החלו לצבור חובות, בעודם חווים קשיים תפקודיים בהתנהלות בחיי היומיום.

בנקודה זו, אני מוצאת לנכון להפנות לדברים שנכתבו בדברי ההסבר להצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 47 הוראת שעה) (הפטר לחייב מוגבל באמצעים), תשע"ה- 2015 (להלן: "הצעת החוק"), בדבר הצורך במתן הפטר, הנובע מההנחה שאם לא יינתן הפטר לחייבים שאין ביכולתם לשלם את החוב, לא יהיה ביכולתם לצאת ממעגל החובות לדרך חדשה. כפי שצוין בהצעת החוק במקרים לא מעטים, דוגמת המקרה דנן, התשלומים שמשלם החייב לפי צו התשלומים שניתן לו לאחר הכרזתו נמוכים משיעור הריבית שצובר החוב כך שהתשלום החודשי שמשלם החייב אף אינו מקטין את החוב.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

במצב דברים זה נוצר מצב לפיו, החייבים לא מצליחים, גם לא באמצעות צו התשלומים, לשלם את חובותיהם והם נותרים חייבים מוגבלים באמצעים במשך תקופות ארוכות מאד. כפועל יוצא מהאמור נגרמת לחייבים פגיעה קשה מאחר וההגבלות המוטלות עליהם אינן מאפשרות להם לצאת לדרך חדשה. ראוי אף להזכיר בנקודה זו כי גם לנושים לא צומחת תועלת כלכלית משמעותית במצב האמור מאחר והם לעולם לא יצליחו לגבות את מלוא חובם מהחייבים שהינם כאמור, חדלי פירעון.

החשיבות שבמתן הפטר לחייבים שהם פושטי רגל, שזורה כחוט השני בפסיקת בתי המשפט העוסקת בהליכי חדלות פירעון, וזו נשענת על תפיסה סוציאלית והכרה בערך החברתי שבמתן הזדמנות נוספת, לאנשים שכשלו ככלכלית וכן על נקודת מבט כלכלית משקית המבקשת לאפשר לחייבים להשתלב מחדש בחיי הכלכלה.

יפים גם לענייננו, הדברים שנכתבו, בע"א 7113/06 ג'אנח נ' הכנ"ר (20.11.08) בעקבות ע"א 4892/91 אשכנזי נ' הכנ"ר פ"ד מח(1) 45, 55, 1993, בדבר הערך החברתי והאנושי במתן אפשרות לפשיטת רגל שם נקבע בין השאר כי מתן אפשרות לפשיטת רגל: **"הוא מטבעו חסד, בעל היבטים חברתיים ואנושיים כאשר חברה מתוקנת - רואה בהושטת קרש הצלה לחייבים ובגאולתם מהשתעבדות מתמשכת לחובות אין קץ ערך חשוב"**.

תכלית זו המקדמת את ההכרה בזכותו הבסיסית של החייב לכבוד אנושי אף מוכרת בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו (ע"א 6416/01 **בנבנישתי נ' כונס הכנסים הרשמי**, פ"ד נז(4) 1397 (2003)). בנוסף, יש להביא בחשבון במסגרת שיקול הדעת במתן הפטר גם את הנסיבות האישיות המורכבות של החייב (פש"ר (ת"א) 1253/06 **יוסף גמזו נ' כונס הכנסים הרשמי**, (אתר נבו)).

במסגרת בקשת ההפטר שהגישה החייבת בתיק דנן, לא הוגשה כאמור התנגדות מטעם מי מהנושים.

בנקודה זו מצאתי לנכון להפנות להתייחסות הנזכרת במשפט העברי בהקשר של שמיטת חובות, מקום בו נושה מתייאש מחוב שלא שולם לו בזמנו.

ככלל, אין מקבילה הלכתית למתן פטור מתשלום מלוא חובותיו של אדם שנקלע לקשיים כלכליים ואין בידו לפורעם במלואם, כדוגמת ההליכים הקיימים בפקודת פשיטת הרגל, (נוסח חדש) תש"ם-1980.

במאמרו של כבוד השופט דוד מינץ, **"עקרונות אחדים מתחום פשיטת הרגל בראי המשפט העברי"**, (עלון השופטים ע"ש השופט ברוך ז"ל, גיליון מס' 30 יוני 2013, עמוד 223), סוקר המחבר את הפירושים השונים שניתנו במסגרת ההלכה לביטוי "פשיטת רגל", אשר מקורו במשנה. בין היתר מציין המחבר כי במסגרת ההלכה קיימים מקרים בהם אדם מתייאש מזכות הקיימת לו או אף מנכס ששייך לו בשל אי יכולת לקבלו, ויש בכך כדי להפקיע את זכותו הממונית מהנכס או הזכות עצמה, ואולם ביחס לחוב החובה לפורעו לעולם אינה פוקעת אפילו במקרה בו נשמע נושה אומר במפורש כי הוא מתייאש ממנו.

בהמשך לדברים האמורים מציין המחבר: **"עם זאת, יש שלמדו מלשון הרמ"א במקום אחר כי נושה עשוי להתייאש מחוב שלא שולם לו בזמנו ועל כן הם סבורים כי במקרים מסוימים ניתן ליחס לנושים ייאוש מהחובות כלפיהם באופן שישמוט את החוב. לשיטתם, יש להבחין בין מקרים שבו הנושה מתייאש מחמת שהלווה ירד מנכסיו, או שהוא אדם אלים שקיים קושי בגביית החוב ממנו. במקרה הראשון, כאשר מצוקתו הכלכלית של החייב ואי יכולתו לשלם את חובותיו נעוצים בנסיבות אובייקטיביות חיצוניות להתנהגות החייב, כמו למשל, כאשר שדותיו של החייב נהרסו בשיטפון, ייאושו של הנושה משמיט את חובו של החייב כלפיו. אחרים סבורים, כי בכל מקרה של מצוקה כלכלית של חייב, יש לראות בנושיו כמי שהתייאשו מהחובות כלפיהם לבד ממקרים בהם החייב בחר מדעתו שלא לשלם את החוב, כמו גם מקרים בהם התנהגותו של החייב היא זאת שהביאה את הנושה לכדי ייאוש"**.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

זאת ועוד, בחוות דעת משפטית שכותרתה "הפטר בהליכי פשיטת רגל" מאת הרב מיכאל אדרעי וד"ר יובל סיני, נכתב אודות אימוץ הליך ההפטר ע"י המשפט העברי כדלקמן: "אמנם עם התפתחות חיי המסחר נראה כי המשפט העברי אימץ את הליך ההפטר. וכך נראה מ"חידושי ר' עקיבא איגר" על השולחן ערוך [4], בבעלי חוב שהסכימו לפשר עם הלווה ואחד אינו מסכים עמהם. מכמי אנפי [מכמה צדדים] רואה אני לכוף את הממאן להתפשר, כשאר הסוחרים שהם הרוב, כי מנהג הסוחרים לכוף את מי שאינו רוצה לבוא בפשרה, ויש להם על מי שיסמוכו מההיא דסיטומתא [5].

כלומר את ההפטר מקבל ר' עקיבא איגר, רק מכוחו, של מנהג הסוחרים, אולם מקורו של ההפטר אינו מן ההלכה עצמה" (הרב מיכאל אדרעי וד"ר יובל סיני "הפטר בהליכי פשיטת רגל" - <http://www.netanya.ac.il/ResearchCen/JewishLaw/AcademicPub/Lawexecution/Pages/Bankruptcy.aspx>)

יוצא מהאמור, שאף על פי גישת המשפט העברי משלא הוגשה התנגדות מטעם הנושים ניתן לראותם כמי שהתייחסו מהחובות כלפיהם, באופן שייאושם משמיט את חובה של החייבת כלפיהם.

בהתאם לכל האמור לעיל, סבורני כי נסיבותיה של החייבת במקרה דנן, ובהיעדר התנגדות מטעם הנושים לרבות הנושה החיצוני, הרי כי יש מקום ליתן לחייבת הפטר.

אשר על כן ובהתאם לכל האמור לעיל, אני מקבלת את בקשת ההפטר.

אני קובעת כי החייבת מופטרת מכל חוב כאמור לפי סעיף 15י69 לחוק הוצאה לפועל, התשכ"ז 1967, נכון ליום הגשת בקשת ההפטר, 7.9.15, לרבות החוב לנושה החיצוני כמפורט לעיל, מלבד חוב שאינו בר הפטר או חוב שאינו בר תביעה לפי סעיף 172(1) לפקודת פשיטת רגל.

אני מורה על ביטול הכרזת החייבת כחייבת מוגבלת באמצעים, על ביטול כל ההגבלות שהוטלו על החייבת במסגרת ההכרזה, על ביטול כל ההגבלות שהוטלו על החייבת בכל אחד מתיקי הוצאה לפועל המתנהלים כנגדה ועל סגירת כל תיקי הוצאה לפועל המנהלים כנגד החייבת, לרבות תיק האיחוד.

המזכירות תמציא החלטתי זו לכלל הזוכים, לרבות לנושה החיצוני, עו"ד פלוני.

ט' ניסן תשע"ו

17 אפריל 2016

זהבית אלדר, רשמת

תאריך

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה